

Mgr. Tomáš Petříček, Ph.D.

V Praze dne 🖺, května, 2020

Č.j.: 111953/2020-OVE

Vážený pane poslanče,

zasílám Vám odpovědi na otázky položené v písemné interpelaci č.j.: PS2020/6112, která se týká vlivu Ruské federace na území České republiky.

Současně si dovoluji připomenout, že stejné otázky jste mi položil na zasedání Zahraničního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky dne 30. dubna 2020, kde jsem Vám na ně poskytl odpovědi.

Považujete postup Ruské federace v souladu s mezinárodním právem, zejména se zásadou, že každý stát má primárně vykonávat jurisdikci na svém území, a nikoliv na území cizím?

Obecně lze soudit, že cílem Vámi zmíněných kroků Ruské federace je vyvolat obavu u představitelů státní správy a samosprávy cizích států, a tím ovlivnit jejich rozhodování ve věcech, které spadají do vnitřních záležitostí státu. Za určitých okolností ie možné tyto kroky vnímat jako rozporné s mezinárodněprávní zásadou nevměšování, která je výslovně uvedena v čl. 1 Smlouvy o přátelských vztazích a spolupráci mezi Českou republikou a Ruskou federací ze dne 26. srpna 1993 a vychází ze základních ustanovení Charty Organizace spojených národů. V případě příslušné novely trestního zákona Ruské federace, jež má postihovat zničení nebo poškození symbolů vojenské slávy cizími státními příslušníky za hranicemi Ruské federace, může pro založení trestní jurisdikce připadat v úvahu pouze tzv. zásada ochrany, která umožňuje státu vztáhnout jurisdikci též na cizí státní příslušníky ohledně činů spáchaných v zahraničí, a to tehdy, jestliže takovéto činy směřují proti životním zájmům státu samotného (jeho bezpečnosti) nebo jeho orgánům. Zásada ochrany je všeobecně uznávána, mezinárodní právo však jasně nereguluje její rozsah, resp. to, jaké činy mohou být do jejího rámce zahrnuty –

její uplatňování tedy může být zneužito. České orgány činné v trestním řízení – pokud by v budoucnu dospěly v konkrétním případě k závěru, že žádost o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních ohledně činů postihovaných takovouto úpravou není v souladu s českým právním řádem – by nemusely, resp. nemohly žádostem a rozsudkům vycházejícím z této novely vyhovět či přiznat jim v České republice účinky (např. s ohledem na zákaz vydávání českých občanů do zahraničí, na výlučně politický charakter dotčeného trestného činu, s ohledem na lidskoprávní závazky České republiky). To by platilo *mutatis mutandis* i o případných žádostech Ruské federace adresovaným třetím státům, neboť zásady a principy mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních jsou do určité míry harmonizovány.

Hrozí občanům České republiky, kteří se jakkoli podíleli na přesunu sochy maršála Koněva, nebezpečí při cestách do Ruské federace?

Riziko, že by dotčené osoby byly stíhány, pokud by vstoupily na území Ruské federace, nelze vyloučit. V případě trestního stíhání komunálních politiků Prahy 6 by se nicméně ruské orgány musely mimo jiné vypořádat se souladem takového stíhání s mezinárodněprávními závazky Ruské federace v oblasti lidských práv. Jak Česká republika, tak Ruská federace jsou smluvní stranou Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, která umožňuje dotčeným osobám domáhat se ochrany – po vyčerpání vnitrostátních prostředků – i před Evropským soudem pro lidská práva.

Pokud ano, zvažuje Ministerstvo zahraničních věcí vydání varování před cestami do Ruské federace? Vzhledem k tomu, že se zákon netýká pouze České republiky, zvažujete iniciovat kroky na úrovni Evropské unie, například doporučení necestovat do Ruské federace pro všechny občany členských států EU?

V současné době se o krocích na úrovni Evropské unie neuvažuje. Přestože současný stav našich vzájemných vztahů s Ruskou federací se nedá označit jako dobrý, není důvodem, abychom našim občanům (nebo občanům jiných států Evropské unie) obecně nedoporučovali cestovat na území Ruské federace.

Bude se Ministerstvo angažovat v otázce nedostatečně udržovaných či odstraněných památníků československých legionářů?

Česká republika opakovaně vyzývala Ruskou federaci k dodržování ustanovení Dohody mezi vládou České republiky a vládou Ruské federace o vzájemném udržování válečných hrobů z roku 1999 v zájmu obnovy a řádné péče o válečné pomníky padlých československých legionářů. V tomto úsilí budeme pokračovat.

Jak bude Vaše ministerstvo postupovat proti tomu, aby Ruská federace nezneužívala tzv. "červený oběžník Interpolu" (angl. tzv. "red notice"), tedy

žádost o pátrání po osobě za účelem zatčení a vydání k trestnímu stíhání či výkonu trestu odnětí svobody proti občanům České republiky na základě výše popsaného zákona?

Co se týká mezinárodní policejní spolupráce, doporučuji směřovat dotaz k Policii České republiky, resp. Ministerstvu vnitra České republiky.

Dle informací v médiích se na území České republiky pohybuje osoba, která představuje ohrožení minimálně pro jednoho z aktérů kauzy Koněv. Jak se daná osoba ocitla na území České republiky? Je stále na území České republiky? Proč byla vpuštěna na území České republiky? Bylo to řešeno se zástupci Ruské federace? Byla tato osoba vyhoštěna nebo zadržena? Používala tato osoba diplomatického krytí, výhod dle Vídeňské úmluvy o diplomatických stycích či jiných obdobných výhod?

Uvedené skutečnosti byly tématem jednání výboru pro bezpečnost Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky dne 6. května 2020.

S pozdravem

Tomas //

Vážený pan **Jan Lipavský** poslanec Česká pirátská strana

kopie na vědomí: Vážený pan **Radek Vondráček** předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky